

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI

Panelul II. DEZVOLTAREA ȘI APLICAREA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL DEȘEURILOR

**Tema: STADIUL DE DEZVOLTARE, PUNERE ÎN APLICARE A
ACTELOR NORMATIVE ÎN DOMENIUL RESPONSABILITĂȚII
EXTINSE A PRODUCĂTORULUI (REP)**

Chișinău 2021

Mecanismele de implementare a Legii nr. 209/2016 privind deșeurile

- H.G.nr. 99/2018 pentru aprobarea Listei deșeurilor
- Instrucțiunea cu privire la ținerea evidenței și transmiterea datelor și informațiilor despre deșeuri și gestionarea acestora (H.G. nr. 501/2018);
- **Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (H.G.nr. 212 /2018);**
- Conceptul SIA „Managementul deșeurilor (H.G. nr. 682/2018);
- Regulamentul sanitar privind și deșeurile gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală (H.G. nr. 696/2018);
- **Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (H.G. nr.561/2020);**
- **Regulamentul privind bateriile și acumulatori și deșeurile de baterii și acumulatori (H.G. nr. 586/2020) ;**

Implementarea Legii nr. 209 din 29.07. 2016 privind deșeurile (acte normative la etapa de proiect)

Lansat procesul de elaborarea actelor normative:

- *Regulamentul privind gestionarea deșeurilor de mercur și depozitarea acestora*
- *Regulamentul privind depozitarea deșeurilor*

Proiect „Suport în procesul post-ratificare a Convenției Minamata de către Republica Moldova prin consolidarea capacităților de eliminare și reducere a riscurilor asociate cu mercurul” finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Mediu.

- *Regulamentul privind gestionarea vehiculelor scoase din uzv (REP)*
- *Regulamentul privind gestionarea uleiurilor uzate (REP)*
- *Regulamentul privind gestionarea anvelopelor uzate*

Proiect „Îmbunătățirea cadrului instituțional și legal pentru managementul fluxului specific de vehiculelor scoase din uz deșeuri în Republica Moldova” finanțată de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare și implementat în cadrul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova”,

În cadrul altor asistențe tehnice se elaborează proiectele:

- EU4Climate - *privind incinerarea și co-incinerarea deșeurilor;*
- EU4Environment - *Programul Național privind gestionarea deșeurilor și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia*
- *privind transferul deșeurilor*

Principiul REP

Art.12,

- definește responsabilitatea extinsă a producătorului drept totalitatea de obligații impuse producătorilor pentru recuperarea, valorificarea și reciclarea produselor scoase din uz. Cu alte cuvinte, legea pune pe seama producătorilor obligația de a colecta, valorifica, recicla și elimina produsele pe care aceștia le-au pus pe piață și care au devenit deșeuri.

Legea

nr. 209/2016

privind deșeurile

Activitățile pentru aplicarea REP presupun măsurile de acceptare a produselor returnate și a deșeurilor care rămân după utilizarea respectivelor produse, precum și gestionarea ulterioară a deșeurilor și asigurarea financiară pentru aceste activități.

În sensul legii privind deșeurile, sunt producători persoanele fizice sau juridice care, la nivel profesional, proiectează, produc, prelucrează, tratează, vând și/sau importă următoarele categorii de produse:

- **echipamente electrice și electronice (H.G. 212/2018)**
- **baterii și acumulatori (HG.586/2020)**
- **ambalaje (H.G.561/2020)**
- **vehicule**
- **uleiuri**

Aceste produse sunt supuse prioritar regimului REP din cauza prezenței substanțelor periculoase în componentele acestora.

Schemele de îndeplinire a REP

- Atât Legea nr. 209 din 29.07.2016 privind deșeurile cât și hotărârile sus menționate preved că obligațiile producătorilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului se realizează:
 - **individual;** sau
 - **prin transferarea responsabilităților, pe bază de contract, către sistemul colectiv.**
- Sistem individual este atunci când un producător își organizează propriul sistem (Responsabilitatea individuală a producătorului), iar sistemul colectiv - atunci când mai mulți producători decid să colaboreze și astfel își transferă responsabilitatea către o organizație specifică (Responsabilitatea colectivă a producătorului).
- Aceste scheme de asemenea au fost preluate din legislația UE.

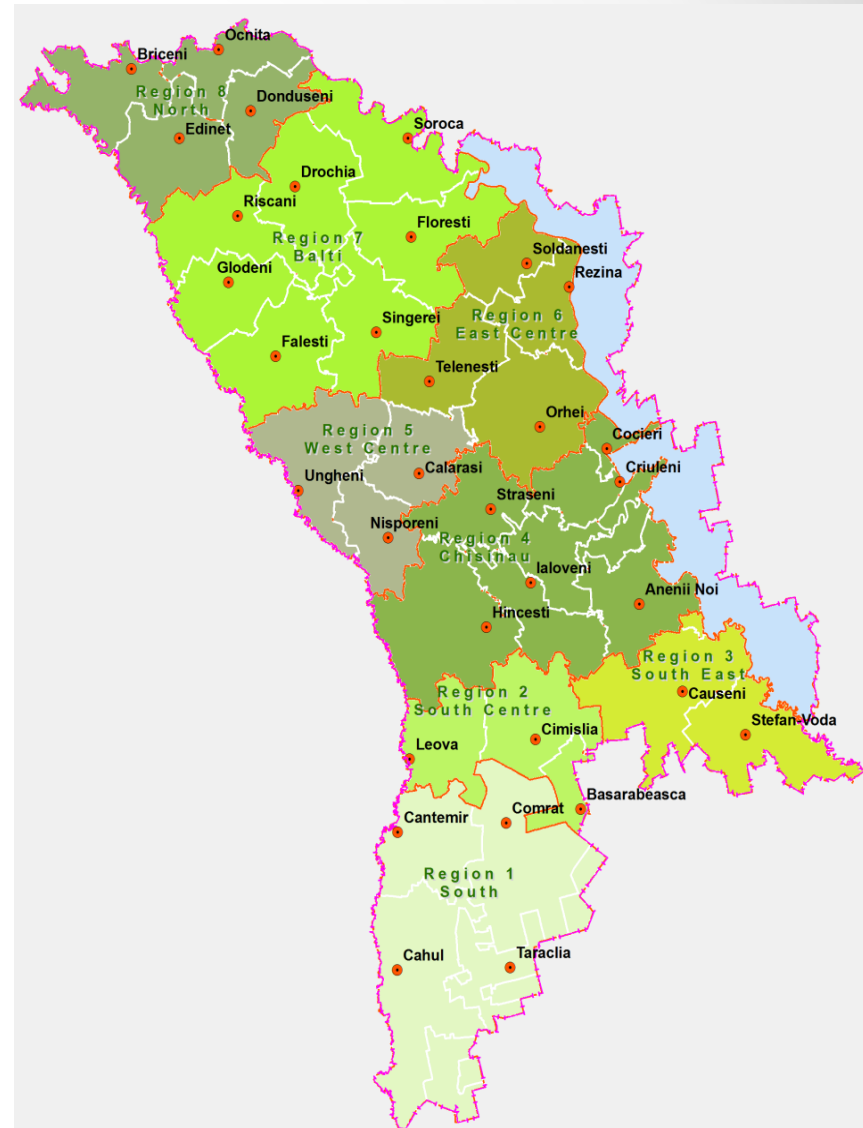
Date de activitate cu privire la volumul de deșeuri municipale colectate, mii m³

	2017		2018		2019	
	Deșeuri municipale, mii m ³	Populația deservită, mii per.	Deșeuri municipale, mii m ³	Populația deservită, mii per.	Deșeuri municipale, mii m ³	Populația deservită, mii per.
Total colectate,	3274,40	1097,623	3145,51	1147,307	3495,00	1257,848
din localitățile urbane	3034,04	967,301	2868,74	1023,269	3101,10	1053,002
din localitățile rurale	240,36	130,322	276,77	124,038	394,20	204,846

Analizând șirul de date statistice privind salubritatea localităților se atestă o creștere lentă, în mediu aproximativ de 3,6 %, a volumelor de deșeuri generate în perioada 2017-2019. În total, în 2020 sunt organizate și funcționează **187 servicii specializate** în colectarea și eliminarea deșeurilor (**53 servicii în sectorul urban și 134 servicii în sectorul rural**), respectiv de servicii de colectare a deșeurilor municipale **beneficiază 296 localități rurale**.

Strategia de gestionare a deșeurilor în RM pentru anii 2013-2027(infrastructura)

- Principala prevedere a Strategiei:
 - **Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor conform standardelor UE, bazate pe abordare regională și divizarea teritorială a țării în 8 regiuni de management al deșeurilor:**
- **Regiunea 1** – Cantemir, Cahul, Taraclia, Comrat;
- **Regiunea 2** – Leova, Cimișlia, Basarabeasca;
- **Regiunea 3** – Căușeni, Ștefan Vodă;
- **Regiunea 4** – Strășeni, Ialoveni, Hîncești, Criuleni, Cocieri, Anenii Noi;
- **Regiunea 5** – Ungheni, Nisporeni, Călărași;
- **Regiunea 6** – Șoldănești, Rezina, Telenești, Orhei;
- **Regiunea 7** – Drochia, Rîșcani, Glodeni, Florești, Fălești, Sîngerei, Soroca;
- **Regiunea 8** – Briceni, Ocnița, Edineț, Dondușeni.

Investiții estimate în baza SF

Investiții
necesare:

Regiunea 1	Cantemir, Cahul, Taraclia, Comrat;	17,6 mln. EUR
Regiunea 2	Leova, Cimișlia, Basarabeasca;	12 mln. Euro
Regiunea 3	Căușeni, Ștefan Vodă;	12 mln. Euro
Regiunea 4	Chișinău, Strășeni, Ialoveni, Hîncești, Criuleni, Cocieri, Anenii Noi	40 mln. EURO
Regiunea 5	Chișinău, Ungheni, Nisporeni, Călărași;	11,8 mln. EURO
	Centrul de gestionare a deșeurilor periculoase	4 mln. Euro
Regiunea 6	Șoldănești, Rezina, Telenești, Orhei;	20 mln. EURO
Regiunea 7	Bălți, Drochia, Rîșcani, Glodeni, Florești, Fălești, Sîngerei, Soroca;	35 mln. EURO
Regiunea 8	Briceni, Ocnița, Edineț, Dondușeni.	12,6 mln. EURO

Cca 165
mln.
euro

Legea nr. 89/2020 pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții (BEI) privind implementarea proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”, în mărime de 25 mil. Euro. Actualitatea Contractului de finanțare este determinată de necesitatea implementării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”

Necesitățile estimate de investiții în SF complete pentru trei RMD:

Regiunea de management a deeurilor (RMD)	Statutul SF	Costul total (EUR)	Schema de sprijin financiar propusă (EUR) *	Tipuri de activități
RMD 1 – Cahul, Cantemir, Taraclia și UTA Găgăuzia (raioanele Vulcănești și Ceadâr-Lunga)	Completat (incl. EIM)	17,6 mil	<ul style="list-style-type: none"> • 6 mil. Grant UE (NIF) • 8 mil. Credit BEI/BERD • 3,6 mil. Grant NEF 	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectare; construcție; supraveghere tehnică • Echipamente pentru infrastructură; echipamente de colectare a deeurilor
RMD 5 Pilot (raioanele Ungheni, Nisporeni și Călărași)	Completat (incl. EIM)	11,8 mil	<ul style="list-style-type: none"> • 3 mil. Grant UE (NIF) • 6 mil. Credit BEI/BERD • 2,8 mil. Grant NEF 	<ul style="list-style-type: none"> • Închiderea anumitor depozite vechi (tbd)
RMD 8 (Briceni, Ocnița, Edineț, Dondușeni)	Completat (incl. EIM)	12,6 mil	<ul style="list-style-type: none"> • 3 mil. Grant UE (NIF) • 6 mil. Credit BEI/BERD • 3,6 mil. Grant NEF 	<ul style="list-style-type: none"> • AT; sensibilizarea publicului • contingente
Total investiții estimate în cele trei SF completate (înainte de actualizarea acestora)		42. mil	10/10 mil. Credite BEI/BERD 12/10 mil. Granturi NIF/NEF	Urmează să fie clarificate odată cu actualizarea SF

Importanța implementării REP

- **Lipsa mecanismelor de sortare a deșeurilor în sistemul actual de salubritate, majorează importanța implementării REP.**
- Dezvoltarea sistemelor REP cu stimulente pentru consumatori, pe categorii de deșeuri periculoase și reciclabile efectiv va asigura:
 - extragerea din deșeurile generate de consumatorii casnici a tuturor componentelor reciclabile și nocive pentru tratare separată, asigurând ca în sistemele de salubritate municipale să ajungă preponderent deșeurile organice (care constituie o fracție de peste 50%), cele care au impact redus asupra mediului și care nu pot fi reciclate.
- Complementarea sistemului actual de colectare a deșeurilor cu mecanisme REP eficiente ar putea fi soluția cea mai ieftină și eficientă de asigurare a sortării deșeurilor. Anume din acest motiv mecanismele REP, în Moldova necesită soluții de motivare materială a consumatorilor pentru a garanta separarea categoriilor respective de deșeuri și introducerea lor în lanțul de reciclare.

Vă mulțumim pentru atenție!

Svetlana Bolocan

*Șef Direcția Politici de Management al Deșeurilor și Substanțelor Chimice,
e-mail:svetlana.bolocan@madrn.gov.md/tel.: 0 22 20 45 25,*